

U C H W A Ł A Nr 811/164/12

RADY MIEJSKIEJ W BRZEŚCIU KUJAWSKIM

z dnia 20 grudnia 2012

w sprawie: przyjęcia Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii

Na podstawie art.4¹ ust.1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz.U z 2007 r. Nr 70, poz.473 ze zm./ oraz art.10 ust.3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz.U Nr 179, poz.1485 ze zm/.

RADA MIEJSKA
uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień na rok 2013, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały:

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w sposób zwyczajowo przyjęty oraz w BIP.

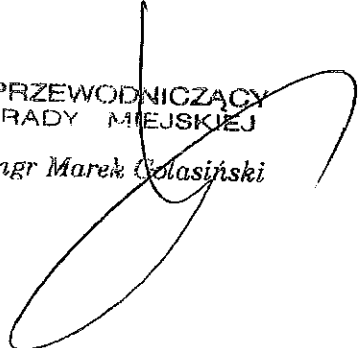
PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

mgr Marek Golański

UZASADNIENIE

Gminny Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest programem rocznym w związku z tym jego uchwalenie jest konieczne szczególnie, że stanowi on podstawę do wydatkowania środków budżetowych na przeciwdziałanie problemom alkoholowym i narkomanii.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
mgr Marek Golański

Załącznik nr 1 do uchwały Rady Miejskiej
Nr XXI/164/12 z dnia 20 grudnia 2012 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA TERENIE
GMINY BRZEŚĆ KUJAWSKI NA 2013 ROK**

BRZEŚĆ KUJAWSKI – grudzień 2012 r.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i przeciwdziałania narkomani zwany dalej „Programem” jest kontynuacją wielu działań inicjowanych i realizowanych w latach poprzednich. Jego nadrzędnym celem jest tworzenie spójnego i zintegrowanego systemu działań profilaktycznych i naprawczych w tej dziedzinie.

Przeciwdziałanie narkomanii stanowi też część składową analogicznego Programu Krajowego oraz Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Program nie wkracza w szczegółowe formy działalności wychowawczej i profilaktycznej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, określone odrębnymi przepisami MEN i realizowane bezpośrednio w szkołach gminnych. Nie obejmuje również odrębnych działań kontrolnych i profilaktycznych Gminy i Policji odnośnie zabronionych upraw, w tym – upraw maku oraz działań innych podmiotów zobowiązanych ustawowo do zwalczania dostępności do środków odurzających lub substancji psychotropowych. Wobec braku zakładów opieki zdrowotnej, dla których Gmina jest organem założycielskim Program nie obejmuje spraw leczenia uzależnień przez służbę zdrowia, prowadzonych i finansowanych przez NFZ.

Program nie zawiera oceny stopnia zagrożenia zjawiskami alkoholizmu i narkomani wobec braku dostępu do diagnoz społecznych wykonywanych dla terenu gminy przez podmioty zewnętrzne.

I. WSTĘP-DIAGNOZA STANU ZAGROŻEŃ

Na mocy przepisów o przeciwdziałaniu alkoholizmowi, narkomanii i przemocy w rodzinie do zadań samorządu gminnego należy stworzenie systemu rozwiązywania tych problemów wśród społeczności lokalnych.

Wśród problemów społecznych w gminie istotne znaczenie ma nadużywanie alkoholu często jako efekt bezrobocia. Przypadki bezsilności wobec braku pracy i pieniędzy rodzą frustrację i chorobę alkoholową, a przekłada się to bezpośrednio na problemy wychowawcze z dziećmi i ujawnianie agresji. Skutkiem bywa też przemoc w rodzinie wynikające z niej traumatyczne doświadczenie dzieci powodujące zaburzenia ich rozwoju.

Alkoholizm to choroba, ale też i szczególna patologia społeczna. Jako choroba ciała, umysłu i duszy niszczy wszystkie obszary życia człowieka, a nieleczona postępuje i prowadzi do śmierci.

Niniejszą diagnozę opracowano o materiały, informacje, opinie i ankiety zgromadzone w sprawach zwalczania patologii społecznych, a szczególnie na rzecz:

- Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Na Terenie Gminy Brześć Kujawski w latach 2008-2015, uchwalonej 30 grudnia 2008r.
- Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015, uchwalonego 31 marca 2011r.

W 2011 roku populacja gminy Brześć Kujawski wynosiła 11 158 osób, z tego 5 412 mężczyzn i 5 746 kobiet. W mieście Brześć Kujawski mieszkało 4 621 mieszkańców, z tego 2 183 mężczyzn i 2 438 kobiet.

Tendencja w strukturze wieku w ostatnim 16-leciu -dla przykładu w mieście, gdzie nasilenie patologii jest powyżej średniej gminnej -kształtuje się następująco

	Rok 1996	Udział %	Rok 2011	Udział %	2011/1996 [%]
1. Liczba ludności ogółem	4694	100	4621	100	98,4
a) w wieku przedprodukcyjnym	1201	25.6	922	20	76,8
b) w wieku produkcyjnym ogółem	2759	58.8	2993	64,8	108,5
- kobiety 18-59 lat	1400	-	1438	-	102,7
- mężczyźni 18-64	1358	-	1555	-	114,5
c) w wieku poprodukcyjnym ogółem	734	15.6	706	16,3	96,2
-kobiet ponad 60 lat	539	-	538	-	99,8
-mężczyźni 65 lat	195	-	168	-	86,2

Przy minimalnym spadku liczby ludności Brześcia zasadniczo spadła liczba dzieci i młodzieży w wieku przedprodukcyjnym do 18 r.ż. (o 23,2%) przy wzroście populacji produkcyjnej (o 8.5%). Powiększył się więc istotnie przedział wieku najbardziej zagrożony patologiami społecznymi. Potwierdza to analiza udziału w liczbie ludności ogółem, gdzie w 1996 roku ludności w wieku produkcyjnym stanowiła udział 58.8% (przy 25.6 % populacji dzieci i młodzieży) a w 2011 roku już 64.8% (przy bezrobociu na poziomie 13%: na 31.12.2010r w PUP Włocławek zarejestrowano 1117 osób z czego jedynie 175 pobierało zasiłek dla bezrobotnych)

Uwzględniając szacunki statystyczne Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy przyjąć, że na terenie gminy egzystuje około 230 osób uzależnionych od alkoholu (2% populacji), przy tym około 450 osób dorosłych i 450 dzieci żyje w otoczeniu alkoholików (4% populacji). Należy też przyjąć, że statystycznie około 700 osób pada ofiarą przemocy domowej. Z rzeczywistych danych pomocy społecznej wynika, że zasięgiem pomocy objęto 860 rodzin, z tego aż 160 rodzin z problemami alkoholowymi.

Z danych lokalnej policji wynika, że w skali roku nietrzeźwi kierowcy powodują ponad połowę notowanych wypadków drogowych, nietrzeźwi popełniają około 70% przestępstw (80 na 115) i wykroczeń, wywołują większość interwencji domowych (101) w tym 7 z procedury „Niebieskiej Kart”. Policja corocznie zatrzymuje i dowozi do Izby Wyrzeźwień co najmniej 100 osób z terenu gminy.

Przy tej skali zagrożeń należy odnotować, że przez punkt konsultacyjno- informacyjny ośrodka pomocy społecznej dla ofiar przemocy domowej oraz sprawców przemocy rocznie przewinęło się jedynie 7 osób doznających przemocy domowej, 6 osób stosujących przemoc, 2 dorosłe osoby- dzieci alkoholików. Przy ogółem 76 poradach, 13 z nich dotyczyło porad i sesji terapeutycznych osób uzależnionych i 12 porad i sesji współuzależnionych. W innych gminnych punktach konsultacyjno- informacyjnych udziela się około 60 porad rocznie a w cotygodniowych mitingach Grupy AA „Łokietek” uczestniczy przeciętnie 15 osób.

Analizując rynek sprzedaży napojów alkoholowych można stwierdzić, że liczba punktów ich sprzedaży nie rośnie i nie sięga limitu (poza miejscem sprzedaży 39 na 45 możliwych, w miejscu sprzedaży 7 na 15 limitu). Nie jest też znacząca roczna liczba jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (w 2011r. ogółem 23, w tym 19 OSP).

W przedstawionym stanie rzeczy mieszkańcy oświadczają w ankietach, że:

- 74% wie, iż gmina oferuje pomoc uzależnionym i że działa Klub AA
- 45.5% pytanych nie zna przypadków przemocy domowej, 30.6% zna takie przypadki, 14.9% o nich słyszało, a 7.4% nie słyszało
- 24.8% ankietowanych odpowiedziało, że głównym czynnikiem przyczyniającym się do popadania w uzależnienie jest bezrobocie, według 14.6% respondentów jest to ubóstwo, 13.5% wskazało niedostosowanie społeczne i 12.4%-stres.

W ramach diagnozowania stanu świadomości społecznej zagrożeń w ankietach zidentyfikowano też podstawowe problemy społeczne (hierarchizacja w kolejności). Według ankietowanych są to: bezrobocie, problemy osób starszych, alkoholizm, problemy osób niepełnosprawnych, istnienie rodzin patologicznych i zagrożonych patologiami, problemy z dziećmi i młodzieżą, narkomania, niski poziom aktywności mieszkańców, niedostateczne zasoby instytucji odpowiedzialnych za politykę społeczną w gminie.

Spośród wymienionych narkomania nie jest powszechnie uznawana za zagrożenie, a alkoholizm uplasował się na trzecim miejscu zagrożeń. Stąd niniejszy program ukierunkowany jest przede wszystkim na przeciwdziałanie alkoholizmowi.

II. REALIZATORZY ZADAŃ

Niezależnie od zadań określonych ustawą, zadania ujęte w Programie realizowane będą przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przez:

- przyszkolne świetlice opiekuńczo - wychowawcze
- organizatorów imprez i działań promujących profilaktykę przeciwalkoholową, w tym także przez gminne instytucje kultury
- działania Policji i przychodnie lekarskie w Brześciu Kujawskim i Wieńcu
- Brzeski Ośrodek Pomocy Społecznej, koordynujący poczynania w ramach programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie i rozwiązywania problemów społecznych
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Dodatkowo w dziedzinie przeciwdziałania i zwalczania narkomanii wykonawcą Programu są gminne placówki oświatowe oraz gminne służby limitujące i kontrolujące areał upraw maku.

Dla właściwej realizacji zadań programu w zakresie problemów alkoholowych oraz innych uzależnień Burmistrz powołał Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który odpowiada za prowadzenie spraw związanych z działalnością Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, opracowywanie projektów rocznych programów działania i realizacji zadań Programu, współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz realizację rocznego preliminarza wydatków na podstawie otrzymanych dyspozycji Burmistrza.

III. CEL PROGRAMU

1. Cele ogólne:

- a) Profilaktyka uzależnień oraz promocja zdrowego stylu życia bez używek
- b) Zmniejszenie rozmiarów istniejącego problemu uzależnienia od alkoholu
- c) Zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z uzależnieniami.

2. Cele operacyjne:

- a) Ograniczenie i zmiana struktury spożycia napojów alkoholowych,
- b) Zmiana zachowań i postaw mieszkańców w sytuacjach związanych z alkoholem, narkotykami, przemocą w rodzinie i środowisku szkolnym.
- c) Wdrażanie wszelakich form profilaktyki szczególnie wśród dzieci i młodzieży.

- d) Upowszechnianie wśród dzieci wiedzy o chorobie alkoholowej i uzależnieniu od narkotyków i o negatywnych skutkach takich uzależnień.

IV. ZADANIA DO REALIZACJI

4.1. Z dziedziny przeciwdziałania alkoholizmowi

a) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Leczenie osób uzależnionych od alkoholu odbywa się w placówkach lecznictwa odwykowego na koszt Narodowego Funduszu Ochrony Zdrowia. Podstawowym zadaniem samorządu terytorialnego jest wspomaganie dostępności dla mieszkańców gminy terapii zwalczającej uzależnienia od alkoholu. Dostępność profesjonalnej i efektywnej terapii warunkuje skuteczność działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin. Do zadań zalicza się:

- prowadzenie i finansowanie działalności Punktów Konsultacyjnych AA dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin (w Brzeskim Centrum Kultury i w Brzeskim Ośrodku Pomocy Społecznej)
- prowadzenie i finansowanie punktu konsultacji psychologicznych
- motywowanie uzależnionych do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego
- prowadzenie systematycznej działalności przygotowawczej do leczenia odwykowego (zlecenie sporządzenia opinii przez biegłych psychiatrę i psychologa w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, pokrywanie opłat za złożenie wniosku do Sądu Rejonowego).

b) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej oraz ochrony przed przemocą w rodzinie a w szczególności:

- w trakcie trwania roku szkolnego organizacja i prowadzenie zajęć profilaktycznych w szkołach, pomoc dla dzieci z grupy ryzyka i rodzin alkoholowych w zakresie wsparcia terapeutycznego w nauce, zaburzeniach zachowań i funkcjonowaniu psychospołecznym

- organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, dofinansowanie warsztatów oraz innych form wypoczynku związanych z rozwijaniem zdolności dzieci i młodzieży oraz kształtowaniem ich prawidłowych postaw osobowościowych
- dofinansowanie wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych w okresie ferii i wakacji szkolnych
- finansowanie dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych
- tworzenie i finansowanie bieżącej działalności placówek, w których prowadzona jest praca z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym
- udostępnianie gminnych świetlic dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym i dotkniętych dysfunkcjami społecznymi,
- dofinansowanie świetlic opiekuńczo-wychowawczych oraz organizowanie pomocy w formie dożywiania dzieci i młodzieży z rodzin alkoholowych i zagrożonych alkoholizmem
- prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów oraz dożywianie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych
- udzielanie pomocy prawnej w rozwiązywaniu konfliktów społecznych spowodowanych alkoholizmem
- wspieranie i koordynowanie pracy interdyscyplinarnych zespołów ds. pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym
- stała współpraca policji, pomocy społecznej, służby zdrowia i oświaty w zakresie działań związanych z przemocą w rodzinie i dofinansowanie podnoszenia kwalifikacji tych służb w tej dziedzinie.

4.2. Z dziedziny przeciwdziałania narkomanii

a) Zapewnienie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem:

- prowadzenie porad i konsultacji dla osób uzależnionych i eksperymentujących z narkotykami
- wspieranie działalności środowiskowej i samopomocy osób z problemami narkomanii oraz stowarzyszeń prowadzących programy antynarkotykowe,

- udostępnianie w zasobach Gminy pomieszczeń dla spotkań grupy wsparcia dla osób współzależnionych,

b) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej poprzez:

- merytoryczne i programowe działania statutowe Brzeskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,

- pomoc prawną świadczoną przez służby Urzędu Miejskiego.

- współdziałanie w zwalczaniu narkomanii gminnych jednostek pomocy społecznej, oświaty i kultury z organizacjami zwalczającymi uzależnienia, jednostkami służby zdrowia, służbami Policji i klubami sportowymi z terenu Gminy,

- organizowanie i wspieranie organizacji wypoczynku letniego i zimowego oraz zajęć dla dzieci i młodzieży zagrożonych narkomanią

4.3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży a m.in.

- prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży
- zakup i dystrybucja materiałów informacyjno - edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów uzależnień dla szkół, Ośrodków Zdrowia, świetlic środowiskowych, Policji
- organizacja rodzinnych imprez profilaktyczno- sportowych i festynów o tematyce profilaktycznej
- organizowanie konkursów profilaktycznych, dotyczących problemu uzależnień wśród młodzieży szkolnej
- propagowanie trzeźwego stylu życia, zwyczaju prowadzenia pojazdów w pełnej trzeźwości, także poprzez przemawiające do mieszkańców hasła i reklamy przydrożne i publiczne
- prowadzenie w szkołach zajęć profilaktycznych mających na celu uświadomienie szkodliwości narkotyków oraz zapobieganie szerzeniu się narkomanii
- propagowanie alternatywnego sposobu spędzania wolnego czasu poprzez organizację w gminie imprez promujących życie bez uzależnień oraz emisję wydawnictw ukierunkowanych na przeciwdziałanie narkomanii

- podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonym dla rodziców
- wspieranie programów i przedsięwzięć opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśników
- dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych nauczycieli, pedagogów, psychologów
- podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18. roku życia.

4.4. Wspomaganie działalności służb publicznych, osób prawnych i fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i zwalczanie narkomanii, a w szczególności:

- Wspieranie działalności Klubu AA, zatrudnianie terapeuty, dofinansowywanie w realizacji Programu różnych działań a także refundacja kosztów działań służb w zakresie wykraczającym poza ich regulaminowe obowiązki,
- Finansowanie i dofinansowanie przedsięwzięć różnych organizatorów mających na celu niwelację negatywnych skutków alkoholizmu i narkomanii.

4.5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów o sprzedaży alkoholu

- a) Kontrolę przestrzegania obowiązujących na terenie Gminy zasad sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na podstawie odrębnych przepisów prowadzi Gminna Komisja ds Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- b) Ustala się wynagrodzenie członka Gminnej Komisji d/s Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jako kwotę brutto stanowiącą 75% diety radnego, za udział w posiedzeniu tej Komisji lub jednorazowe przeprowadzenie czynności kontrolnych punktów sprzedaży alkoholu, albo jednorazowe przeprowadzenie ustaleń co do usytuowania punktów sprzedaży alkoholu w zgodności z zasadami przyjętymi przez Radę Miejską.

V. ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU

5.1. Źródła i zasady finansowania zadań

- a) Źródłem finansowania zadań wynikających z programu są środki finansowe budżetu gminy.
- b) Realizację zadań niniejszego programu obejmuje szczegółowy plan finansowania sporządzony w zgodności z dz. 851 rozdz. 5154 budżetu Gminy / Przeciwdziałanie alkoholizmowi/ zaopiniowany przez Gminną komisję d/s Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i zatwierdzony przez Burmistrza Brześcia Kujawskiego najpóźniej w ciągu 14 dni od daty uchwalenia programu.
- c) Dofinansowanie realizacji zadań programu udzielane będzie tym podmiotom, które przedstawią przedsięwzięcia zgodne z celami programu i swoimi celami statutowymi oraz terminy i koszty ich realizacji wraz z opinią Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

5.2. Orientacyjne kierunki wydatków Programu i wstępny preliminarz kosztów na rok 2013.

- a) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu koszt - 25 000 zł
  - b) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie koszt - 55 000 zł
  - c) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii koszt - 30 000 zł
  - d) Koszt funkcjonowania organów powołanych dla przeciwdziałania uzależnieniom w tym koszty funkcjonowania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych koszt - 20 000 zł
- Preliminarz wydatków **razem - 130 000 zł**

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

mgr Marek Golański